

7. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. розробників проекту Цивільного кодексу України. – К. : Істина. – 928 с. / сайт «uristinfo.net» // Електронний ресурс – Режим доступу: <http://uristinfo.net/2010-12-27-04-58-59/76-komentar-tsilvilnij-kodeks-ukrayini.html>

Фомякова О.І.

курсант,

*Інститут підготовки юридичних кадрів для СБ України,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого*

НЕПОРУШНІСТЬ ПРАВА ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

В наші дні є актуальним питання щодо розробки обґрунтованих засад непорушності права приватної власності на нерухоме майно та системи соціально справедливих обмежень. Слід звернути увагу, що певні засади цього питання були розглянуті ще в позаминулому столітті [1].

Для правової держави та громадянського суспільства є дуже важливим встановлення збалансованих правоохоронних механізмів. Непорушність права приватної власності, закріплена в Конституції України (ст. 41) та Цивільному кодексі України (ст. 321), не може бути абсолютною. Непорушність такого права обумовлюється сукупністю різних чинників. Варто зазначити, що обмеження серед них посідають домінуюче місце. Саме вони закладені в природі суспільства, де свобода здійснення прав однією особою досягається через обмеження прав інших суб'єктів правовідносин. Чим вищий рівень економічного та соціального розвитку держави, тим більшої актуальності набуває проблема збалансованості та правомірності здійснення суб'єктами права приватної власності на нерухоме майно. Законодавчо закріплені та охоронювані державою права та свободи людини є передумовою виникнення таких обмежень [2].

Природно, що непорушність права приватної власності та встановлення обмежень на нерухоме майно має обумовлюватися принципом справедливості, що полягає не тільки в обґрунтованості обмежень, а й збалансованості їх застосування, бо кожна з осіб, якщо її майнові права обмежені має цілковите право вимагати правомірності такого утискання своїх прав та свобод. Варто зазначити, що специфіка майнових правовідносин є визначальним критерієм задля охорони суспільних інтересів при здійсненні права власності на нерухоме майно. Ч. 2 ст. 321 ЦК України містить норму, що розповсюджується також на право власності щодо нерухомого майна, згідно з цією нормою особа може бути позбавлена права власності або обмежена у його здійсненні лише у випадках і в порядку встановлених законом. Тому такі обмеження можуть бути встановленими лише з додержанням принципу законності. Основною метою такого обмеження, як

зазначає В.П. Камишанський, є знаходження розумного компромісу між суспільною необхідністю та інтересами правоволодільця [3].

Відповідно до ч.8 ст. 41 Конституції України визначений окремий аспект непорушності права приватної власності на нерухоме майно, що полягає забезпеченні охорони суспільних інтересів та заборонаю використання власності на шкоду правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства, недопущення погіршення екологічної ситуації та природних властивостей землі. З вищезазначеної норми випливають загальні засади непорушності права приватної власності на нерухоме майно. Слід підкреслити, що окрім згаданих обмежень існують спеціальні (наприклад ст. 383 Цивільного кодексу України, ст. 6 Житлового кодексу України). До них відносяться ті, що обумовлюють звуження волевиявлення власника щодо певних дій із нерухомим майном (відчуження, ремонт, реконструкція, тощо). Але вони мають ґрунтуватися на основі ідей та принципів, закладених в загальних обмеженнях права приватної власності та обов'язково враховувати специфіку даного об'єкта правовідносин.

Отже, задля недопущення неправомірних обмежень права приватної власності на нерухоме майно законодавцю необхідно чітко визначити та обґрунтувати їх загальні підстави. Це, в свою чергу, обумовлюється загальноновизнаним принципом пріоритету прав та свобод людини, що має соціальне спрямування у діяльності демократичної, правової держави. Відповідність загальноправовим засадам розбудови громадянського суспільства власне й визначає соціальну функцію права приватної власності.

Список використаних джерел:

1. Курдиновский В. И. К учению о легальных ограничениях права собственности на недвижимость / В. И. Курдиновский. – Одесса : Экон. тип., 1899. – 392 с.
2. Самойленко В. М. Цивільне та сімейне право України. Ч. 1 : [навч. посіб.] / В. М. Самійленко. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : Юрsvіт, 2007 – 460 с.
3. Камышанский В. П. Принципы, пределы, основания ограничения прав и свобод человека / В. П. Камышанский // Государство и право. – № 7. – 1998. – С. 24–29.

Шестопап К.Є.

студент,

*Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКОВИХ ПРАВОВІДНОСИН, УСКЛАДНЕНИХ ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ

Питання спадкування є дуже важливим і актуальним в усі часи в будь-якій державі. Належна процедура забезпечує перехід прав і обов'язків померлої особи до іншої особи (осіб). Проте найчастіше складнощі у процедурі спадкування виникають тоді, коли заповіт був складений в іншій країні, а спадкоємець не є резидентом цієї країни. Тобто процедура